

SPRAWOZDANIE ZA 2017 ROK

Z REALIZACJI „PROGRAMU REWITALIZACJI EŁKU
NA LATA 2016-2023”

Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku, 2018 r.

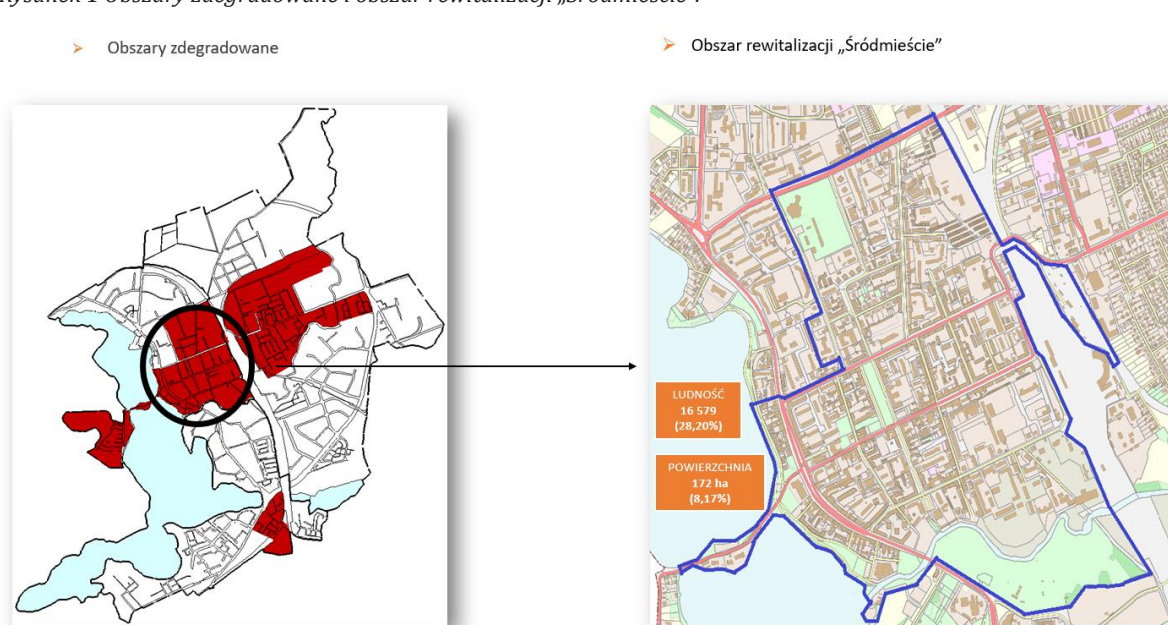
Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Stopień realizacji podstawowych projektów rewitalizacyjnych	5
2. Analiza wskaźnikowa	20
3. Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację	42
Podsumowanie	46

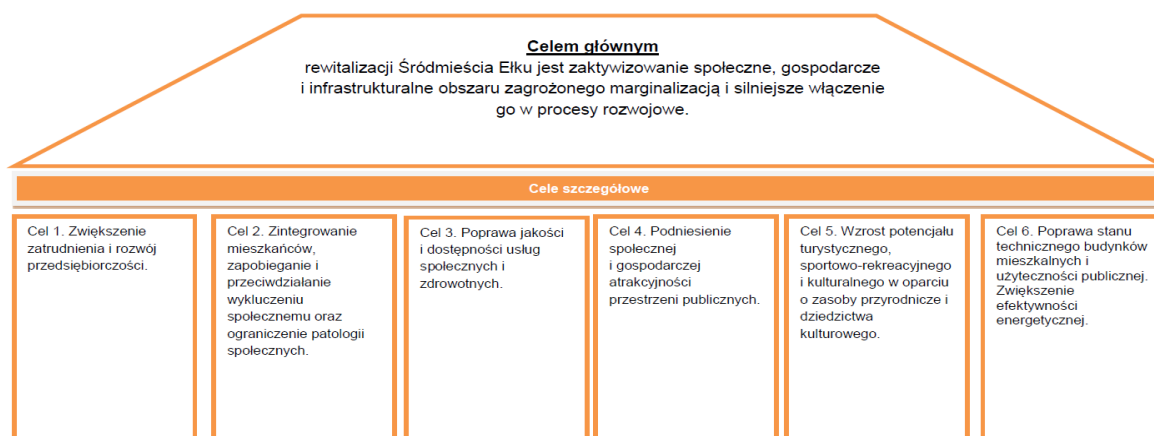
Wprowadzenie

W 2016 r. Rada Miasta Elku przyjęła „Program Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023”. Dokument został opracowany w oparciu o nowe podejście do procesu odnowy obszarów miejskich, zaprezentowane w rządowych „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”. Przygotowana została diagnoza całego miasta w oparciu o podziały urbanistyczne, bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Diagnoza zawiera szczegółową analizę problemów społecznych oraz gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych. Na jej podstawie zostały wyznaczone obszary zdegradowane, a spośród nich **obszar rewitalizacji o nazwie „Śródmieście”**, obejmujący (zgodnie z wytycznymi) nie więcej niż 20% powierzchni Elku (172 ha – 8,17%) i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców (16 579 mieszkańców – 28,20%).

Rysunek 1 Obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji „Śródmieście”.

Następnie, przy udziale społeczności lokalnej, dokonano wyznaczenia kierunków i zaplanowania kompleksowych przedsięwzięć (integrujących działania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, techniczne itp.), które w rezultacie mają wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego i silniej włączyć go w rozwój całego miasta.

W osiągnięciu powyższych celów pomóc ma zaplanowany **system monitorowania realizacji programu, prowadzony na dwóch poziomach:**

1. przedstawienie informacji od beneficjentów projektów wpisanych do programu nt. realizacji danego projektu w roku sprawozdawczym, w tym sprawozdania Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej z wdrażania modelu rewitalizacji w Mieście Ełk;
2. analiza wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej dla całego miasta i obszaru rewitalizacji.

Monitoring realizacji „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” prowadzi Wydział Strategii Rozwoju Urzędu Miasta Ełku. Projekt sprawozdania za dany rok jest opiniowany przez Zespół ds. rewitalizacji Miasta Ełku. Prezydent Miasta, w terminie do 30 czerwca każdego roku, przedstawia sprawozdanie Radzie Miasta Ełku. Sprawozdanie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ełku.

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

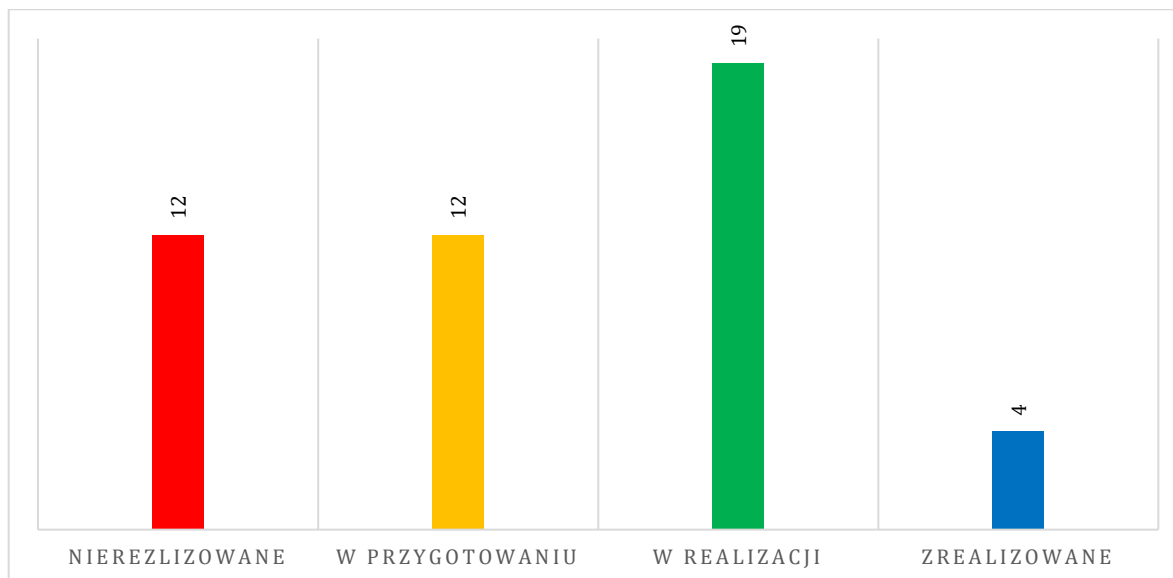
1. Stopień realizacji podstawowych projektów rewitalizacyjnych

W Programie projekty zostały podzielone na 3 typy:

- ❖ **podstawowe projekty rewitalizacyjne**, realizowane w obszarze rewitalizacji i skierowane do mieszkańców tego obszaru, których realizacja w największym stopniu wpłynie na poprawę sytuacji w Śródmieściu Ełku;
- ❖ **uzupełniające rodzaje działań rewitalizacyjnych** tj. takie, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów Programu;
- ❖ **projekty komplementarne do projektów rewitalizacyjnych** – projekty skierowane do szerszego grona odbiorców, wykraczającego poza osoby z obszaru rewitalizacji, uzupełniające projekty rewitalizacyjne i dzięki którym prowadzone działania rewitalizacyjne nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary miasta lub nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych.

W corocznych sprawozdaniach monitorowany jest postęp w realizacji projektów podstawowych. Te działania są bowiem najistotniejsze z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji. W programie rewitalizacji znalazło się **47 projektów¹** podstawowych zgłoszonych przez samorząd miejski, samorząd powiatowy, jednostki samorządowe z obszaru pomocy społecznej i kultury, organizacje pozarządowe, kościoły, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe. Na koniec 2017 r. tylko w 25% projektach rewitalizacyjnych nie były prowadzone żadne działania.

Wykres 1 Stopień realizacji projektów podstawowych w 2017 r., ujętych w „Programie Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”.

¹ 27 lutego 2018 r. Rada Miasta Ełku uchwaliła zmianę programu, w ramach której liczba podstawowych projektów rewitalizacyjnych zwiększyła się do 55. Niniejsze sprawozdanie dotyczy jednak 2017 r. Stan realizacji nowych projektów zostanie podany przy sprawozdaniu za rok 2018.

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
1.	Rewitalizacja zespołu zamkowego w Ełku i obszaru wyspy zamkowej	PW Doryb Piotr Basiewicz, Piotr Basiewicz (właściciel) lub Fundacja Zamek w Ełku	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>Beneficjent przeprowadził badania archeologiczne i architektoniczne, powstały opracowania naukowe. Przygotowana została również koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania wyspy zamkowej. Planowane jest wykonanie projektu budowlanego.</p>
2.	Przebudowa ul. Wojska Polskiego	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W ubiegłym roku pozyskano dofinansowanie w wysokości 12,8 mln z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na rozwój zrównoważonego transportu publicznego. Na ulicy Wojska Polskiego zostanie wykonany automatyczny system sygnalizacji wzbudzanej (na skrzyżowaniach z ul. Parkową, Nadjeziorną i Kościuszki) oraz zamontowane zostaną elektroniczne tablice informacji pasażerskiej (na przystankach W. Polskiego – Park oraz W. Polskiego – Most).</p> <p>W 2018 r. złożony został wniosek o dofinansowanie przebudowy ul. Wojska Polskiego w ramach instrumentu ZIT bis Ełk. Zakres przyszłej inwestycji będzie obejmował przebudowę na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Mickiewicza wraz przebudową skrzyżowania z ul. Armii Krajowej oraz wykonaniem ścieżki rowerowej wzdłuż ww. odcinka ul. Wojska Polskiego. Przewidywany koszt to prawie 9 mln zł.</p>
3.	Zagospodarowanie pustych przestrzeni dla rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnych w mieście Ełk	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W ubiegłym roku Gmina Miasto Ełk otrzymała dofinansowanie na realizację projektu pn. „Rozbudowa ścieżek rowerowych nad rzeką Ełk wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Ełku”. W ramach projektu, w obszarze rewitalizacji, przebudowane zostaną istniejące ścieżki rowerowe nad rzeką Ełk (w obrębie Placu Jana Pawła II oraz w kierunku ul. Żeromskiego i Placu Katedralnego) oraz zostanie przeprowadzona rozbiórka i odbudowa tzw. zielonego mostku na rzece Ełk (z wykonaniem ścieżki rowerowej). Zainstalowana będzie infrastruktura towarzysząca, niezbędna do prawidłowego funkcjonowania inwestycji, w postaci ławek, koszy na śmieci, stojaków na rowery, inteligentnego systemu sterowania oświetleniem, zagospodarowania zieleni oraz oznakowania ścieżek.</p> <p>Całkowita wartość projektu to ok. 7,1 mln zł, a pozyskane wsparcie środkami UE wynosi ok. 4,4 mln zł.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
4.	Przebudowa i modernizacja dróg w obszarze śródmieścia Ełku	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W 2017 r. nie były realizowane inwestycje dot. nawierzchni ulic w obszarze rewitalizacji. Wcześniej w ramach projektu przebudowano ul. Piłsudskiego wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Mickiewicza.</p>
5.	Rewitalizacja ełckich podwórek	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>Projekt zakłada modernizację 17 podwórek w „Śródmieściu Ełku”.</p> <p>Gmina Miasto Ełk, w ramach instrumentu ZIT bis Ełk RPO WiM 2014-2020, otrzymała dofinansowanie na zagospodarowanie 11 podwórek. Inwestycja będzie polegała m.in. na budowie chodników, dojazdów i miejsc postojowych, zagospodarowaniu terenów zielonych, montażu placów zabaw, małej architektury i oświetlenia. Całkowita wartość projektu to 6,9 mln zł, z czego dofinansowanie z funduszy unijnych wynosi 3,9 mln zł. W ubiegłym roku przeprowadzono prace na 2 podwórkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Świackiego Sępa 1 i Moniuszki 17-19 – Orzeszkowej 15, 17, 19,21 <p>Przewidywany termin zakończenia pozostałej części inwestycji to wrzesień 2018 r.</p> <p>W 2017 r. zmodernizowano także 4 podwórka (ul. Wojska Polskiego 14, 16, 18, ul. Gdańska 30 – 38 i ul. Gizewiusza 1, ul. Gizewiusza 4-8, ul. Wojska Polskiego 7 – 9) w ramach projektu „Teraz czas na zmiany”, współfinansowanego z programu Interreg V-A Litwa-Polska 2014-2020. Inwestycje obejmowały m.in. budowę odcinków kanalizacji deszczowej ze studniami i wpustami ulicznymi, budowę oświetlenia, wykonanie robót brukarskich, założenie trawników, sadzenie drzew i krzewów, wykonanie elementów małej architektury, nawierzchni i ogrodzenia placu zabaw. Wartość wykonanych prac to 1,3 mln zł.</p> <p>Dodatkowo Gmina Miasto Ełk, ze środków własnych, zmodernizowała boisko wielofunkcyjne na podwórku przy ul. Mickiewicza 29A. Powstało boisko do piłki nożnej z elementami umożliwiającymi uprawianie piłki ręcznej, siatkówki i koszykówki. Koszt inwestycji to 0,14 mln zł.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
6.	Adaptacja budynku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W 2016 r. pozyskano dofinansowanie z instrumentu ZIT bis Ełk na realizację tej inwestycji. W jej ramach zostaną wykonane następujące prace, m.in. modernizacja budynku przy ul. Kościuszki 27 A, zagospodarowanie terenu wokół budynku i wykonanie drogi dojazdowej do obiektu wraz z miejscami postojowymi. Docelowo w budynku powstanie Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej (ECRS) – miejsce będące fundamentem procesu rewitalizacji oraz siedzibą zapewniającą pełną infrastrukturę i kapitał społeczny do przeprowadzenia procesu rewitalizacji. W budynku zostaną utworzone pracownie tematyczne w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych oraz współpracy międzypokoleniowej. Będą tam również prowadzone działania aktywizujące społecznie dzieci, młodzież i dorosłych. Z ECRS będą korzystać także ełccy animatorzy i pedagodzy ulicy, którzy będą realizowali zajęcia wspierające osoby borykające się z różnymi problemami.</p> <p>Całkowita wartość projektu to 5,2 mln zł, a dofinansowanie ze środków europejskich wynosi 4,4 mln zł. W 2017 r. rozpoczęto prace budowlane. Inwestycja ma zostać zakończona we wrześniu 2018 r.</p>
7.	Utworzenie i funkcjonowanie młodzieżowego klubu integracji społecznej (schemat A)	Gmina Miasto Ełk we współpracy z jednostkami organizacyjnymi JST i organizacją pozarządową	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>W 2017 r. trwały prace przygotowujące projekt do złożenia w ramach instrumentu ZIT bis Ełk – Poddziałanie 11.1.3 . Działalność MKIS ma być skierowana do ok. 50 osób będących poza rynkiem pracy, w wieku 15-40 lat. Przewidziane jest zastosowanie takich narzędzi wsparcia jak grupy samopomocowe, podniesienie kompetencji zawodowych, życiowych i umiejętności społecznych, organizacja praktyk i staży zawodowych, zajęć rozwijających pasje i zainteresowania oraz innych działań z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej.</p> <p>Projekt będzie wykorzystywał infrastrukturę Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej przy ul. Kościuszki 27A. Wnioskodawcą jest Stowarzyszenie Alternatywa, a partnerem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku. Przewidywany koszt projektu to ok. 0,72 mln zł (wsparcie unijne może wynieść 95% tej wartości). W 2018 r. projekt otrzymał dofinansowanie.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
8.	Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej z kompleksową ścieżką wsparcia (schemat A)	Gmina Miasto Ełk we współpracy z jednostkami organizacjami JST i organizacjami pozarządowymi	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>Planowane jest złożenie w 2018 r. wniosku o dofinansowanie projektu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk.</p>
9.	Lokalne perspektywy (schemat A)	Gmina Miasto Ełk we współpracy z jednostkami organizacyjnymi JST oraz organizacjami pozarządowymi	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>W ubiegłym roku złożono wniosek o dofinansowanie projektu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk (projekt otrzymał dofinansowanie w 2018 r.). Wnioskodawcą jest Stowarzyszenie Alternatywa, a partnerem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.</p> <p>Projekt jest wynikiem doświadczeń i działań w obszarze animacji lokalnej oraz streetworkingu. Zakłada się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zatrudnienie animatorów lokalnych i streetworkerów, • realizację inicjatyw społeczności lokalnych, • zagospodarowanie przestrzeni pod cele społeczne przy budynkach MOPS i ECRS, • utworzenie i funkcjonowanie szkoły animatorów i pedagogów ulicznych przy ECRS, • wspieranie rodzin w ich środowiskach. <p>Powstanie 11 zespołów (animator + streetworker), z których każdy będzie pracował z 12 uczestnikami na innym podwórku, znajdującym się w obszarze rewitalizacji, oraz w ECRS, MOPS, na terenie Parku Kopernika i Parku Odkrywców Kolei. Dodatkowo zorganizowane będą 4 pikniki dla społeczności lokalnych i uczestników projektu.</p> <p>Szacunkowy koszt projektu to 1,15 mln zł, a dofinansowanie ze środków europejskich wynosi 95%. W 2018 r. projekt został pozytywnie oceniony i wybrany do wsparcia środkami UE.</p>
10.	Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>Zadanie dot. modernizacji infrastruktury i wyposażenia MOPS było realizowane w ramach projektu „Rozwój transgranicznych inicjatyw społecznych”, współfinansowanego z programu Interreg V-A Litwa-Polska 2014-2020. Partnerami Ełku były litewskie miasta Alytus i Verena.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
	w Ełku przy ul. Piłsudskiego 8		<p>Zakres projektu obejmował m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont pomieszczeń MOPS i dobudowę skrzydła budynku, • zakup sprzętu rehabilitacyjnego i wyposażenie pomieszczeń MOPS. <p>Ponadto realizowane były wspólne szkolenia i wymiana pracowników socjalnych, opracowano i wdrożono program wsparcia dużych rodzin (3+) oraz program opieki socjalnej i zdrowotnej, stworzono sieci wsparcia czy też zorganizowano „Festiwal Dużych Rodzin” dla rodzin z Ełku oraz miast litewskich.</p> <p>Realizacja inwestycji kosztowała 1,15 mln zł, z czego dofinansowanie unijne to 0,78 mln zł.</p> <p>W 2018 r. będą realizowane kolejne prace, finansowane z budżetu Miasta Ełku, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadbudowa wraz z rozbudową wschodniego skrzydła budynku (tarasu) o dodatkowe pomieszczenia od strony południowej, • nadbudowa istniejącego tarasu do wysokości drugiego pietra, • rozbudowa budynku o dodatkowe pomieszczenia na piętrze, • termomodernizacja budynku wraz z remontem pokrycia dachowego, • zagospodarowanie i uporządkowanie terenu wokół budynku. <p>Łączny koszt prac to ok. 1,2 mln zł.</p>
11.	Aktywna integracja (schemat A)	Gmina Miasto Ełk, MOPS we współpracy z organizacją pozarządową	Projekt nierealizowany
12.	Wsparcie ełckich rodzin (schemat A)	Gmina Miasto Ełk we współpracy z MOPS Ełk i organizacją pozarządową	Projekt w przygotowaniu Planowane jest złożenie w 2018 r. wniosku o dofinansowanie projektu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk. ²

² Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku realizuje schematu B tego projektu, skierowanego do mieszkańców z terenu całego miasta (schemat A przeznaczony jest tylko dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji Śródmieście).

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
13.	Świadomi mieszkańcy (schemat A)	Gmina Miasto Ełk we współpracy z MOPS Ełk i organizacją pozarządową	Projekt nierealizowany
14.	Modernizacja i adaptacja budynku przy ul. Piłsudskiego 5 na cele społeczne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku	Powiat Ełcki	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>Na przeprowadzenie tej inwestycji Powiat Ełcki pozyskał w 2017 r. dofinansowanie z instrumentu ZIT bis Ełk (Działanie 8.3 RPO WiM 2014-2020). Wartość prac modernizacyjnych i adaptacyjnych to 1,06 mln zł, a wsparcie UE wynosi 0,90 mln zł.</p> <p>Inwestycja obejmuje: adaptację strychu na pomieszczenia użytkowe (remont i wymiana warstw stropu i podłóg na poddaszu, przebudowa i wzmocnienie konstrukcji dachowej), budowę ścianek dachowych i docieplenie stropodachu, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, prace elektryczne i sanitarne, budowę wewnętrznego szybu windowego, przebicie stropów oraz wykonanie nadszybia i części klatki schodowej.</p> <p>Inwestycja znacznie wpłynie na podniesienie liczby oraz dostępności świadczonych usług. Nowo powstałe sale do terapii umożliwią indywidualne poradnictwo z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pracownikiem socjalnym, co stanowić będzie niezwykle cenny element w procesie aktywizacji społecznej oraz zawodowej uczestników. Możliwość skorzystania z pomocy specjalistów, którzy będą dostępni wyłącznie dla osoby potrzebującej, zwiększy szansę na zmianę trudnej sytuacji życiowej. Organizacja spotkań treningowych przyczyni się do rozwoju kompetencji wychowawczych, społecznych, interpersonalnych i zawodowych beneficjentów PCPR-u oraz umożliwi integrację ze środowiskiem lokalnym.</p>
15.	Razem przeciw wykluczeniu społecznemu (schemat A)	Powiat Ełcki/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>W 2017 r. złożono wnioszek o dofinansowanie projektu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk (Poddziałanie 11.2.5; projekt otrzymał dofinansowanie w 2018 r.). Działania projektowe będą skierowane do rodzin związanych z systemem pieczy zastępczej. Wsparciem ma zostać objętych 25 osób. Uczestnicy projektu otrzymają 3-kierunkową opiekę obejmującą: wizerunek, sferę psychospołeczną oraz rozbudzenie i kształtowanie pasji i zainteresowań. Poprzez</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
			<p>specjalistyczną pomoc uczestnicy projektu mają zostać przygotowani do samodzielnego życia społecznego.</p> <p>Przewidywany koszt projektu to 0,25 mln zł.</p>
16.	Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku	Gmina Miasto Ełk/Muzeum Historyczne w Ełku	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W 2016 r. Gmina Miasto Ełk pozyskała 4,4 mln zł dofinansowania ze środków unijnych z Regionalnego Programu Operacyjnego na I etap tego projektu. W 2017 r. trwały prace budowlane. Zakres inwestycji obejmuje prace związane z odnową zachodniej części EKW:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptacja zabytkowego budynku stacji do potrzeb działalności Muzeum Historycznego w Ełku, • prace porządkowe polegające na usunięciu obiektów w złym stanie technicznym, • zagospodarowanie terenów zielonych wokół zabytkowego budynku stacji, • zainstalowanie elementów małej architektury, • oświetlenie, • wykonanie ciągów pieszych, • renowacja taboru. <p>Realizowany jest również II etap inwestycji - utworzenie na terenie EKW Parku Odkrywców Kolei. Przedmiotem projektu jest wykonanie robót budowlanych, uwzględniających zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych, ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności społecznej oraz nadanie walorów funkcjonalnych i estetycznych. Koszt prac wynosi ok. 4,2 mln zł, z czego 3,4 mln zł stanowi pozyskane w 2017 r. dofinansowanie unijne z programu regionalnego. Efektem końcowym ma być stworzenie, we wschodniej części terenu EKW, produktu turystycznego pn. Park Odkrywców Kolei, z intuicyjnymi i nowoczesnymi urządzeniami, które będą przybliżać dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym prawa fizyki, wykorzystywane w działaniu kolei wąskotorowych.</p>
17.	Dziedzictwo Mazur	Gmina Miasto Ełk/Muzeum Historyczne w Ełku	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W ramach projektu zostały przeprowadzone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont wnętrza (ścian i sufitów) wagonu Bar, • przeglądy okresowe 6 wagonów osobowych turystycznych, • przeglądy okresowe lokomotyw obsługujących ruch turystyczny EKW,

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
			<ul style="list-style-type: none"> wymiana ok. 500 podkładów drewnianych na odcinku Ełk-Sypitki, renowacja zabytkowej fisharmonii. <p>Koszt ww. działań wyniósł niemal 60 tys. zł.</p>
18.	Prace renowacyjne w Kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Ełku	Rzymskokatolicka Parafia Najświętszego Serca Jezusowego w Ełku	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W 2017 r. odnowiono drzwi wejściowe przedsionka głównego i dwie figury, wymieniono tablicę informacyjną oraz 3 okna w zakrystii, odnowiono posadzki w zakrystii. Koszt prac wyniósł 97 tys. zł. Prawie 40% tej kwoty stanowiła dotacja z budżetu miasta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanym do rejestru zabytków usytuowanych na terenie Miasta Ełku.</p>
19.	Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego	Gmina Miasto Ełk	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>Projekt zakłada kontynuację zagospodarowywania terenu przy rzece Ełk u zbiegu ulic Parkowej i Wojska Polskiego – III, IV i V etap Parku Kopernika. W 2017 r. zostało pozyskane dofinansowanie z funduszy unijnych dla etapów nr III i IV. Realizacja inwestycji ma nastąpić w 2018 r.</p> <p>Zaplanowane prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> III etap (u ujścia rzeki Ełk) – wykonanie ciągu pieszo-rowerowego i ścieżki do biegania, budowa tarasu z widokiem za rzekę, wykonanie oświetlenia, rozbudowa monitoringu, montaż małej architektury, zagospodarowanie zieleni; IV etap – budowa kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Ełk, wykonanie oświetlenia, odmulenie dna rzeki i umocnienie brzegów (na odcinku III etapu). <p>Na realizację ww. działań przewidziano koszty w wysokości ok. 4,4 mln zł. 85% tej kwoty, czyli 3,4 mln zł, będzie pochodzić z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</p> <p>Z kolei etap V jest częścią projektu pn. „Rozbudowa ścieżek rowerowych nad rzeką Ełk wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Ełku”, opisanego szerzej w pkt. 3.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
20.	Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych w ramach Centrum Aktywności Seniorów. Adaptacja budynku na potrzeby działalności przy ul. Wojska Polskiego 24	Gmina Miasto Ełk we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ełku	Projekt nierealizowany W ramach aktualizacji programu rewitalizacji (luty 2018 r.) projekt został usunięty z listy projektów rewitalizacyjnych. Zastąpił go projekt pn. „Modernizacja budynku Klubu Seniora „Senior+” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wraz z zagospodarowaniem terenu”. Budynek klubu znajduje się poza obszarem rewitalizacji (ul. Piłsudskiego 10), jednak będą tam realizowane działania skierowane do mieszkańców Śródmieścia Ełku.
21.	Rewaloryzacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Ełku	Powiat Ełcki/ Zespół Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Ełku	Projekt nierealizowany
22.	Zagospodarowanie terenu i zieleni Ełckiego Centrum Kultury	Ełckie Centrum Kultury	Projekt w przygotowaniu W 2017 r. złożony został wniosek o dofinansowanie UE dla projektu, którego elementem będzie zagospodarowanie terenu między budynkiem ECK a ulicą Zamkową. Powstanie park muzyczny dla dzieci i dorosłych. W parku pojawi się niewielka scena, na której będą mogły się odbywać koncerty, spotkania taneczne itp. Ustawione zostaną również plenerowe instrumenty muzyczne. Koszt projektu, w połączeniu z budową sali kameralnej, to 8 mln zł. Na początku 2018 r. projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 6 mln zł z instrumentu ZIT bis Ełk.
23.	Zadaszenie amfiteatru Ełckiego Centrum Kultury	Ełckie Centrum Kultury	Projekt nierealizowany

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
24.	Wielopokoleniowa integracja społeczna	Rzymskokatolicka Parafia NSJ w Ełku/Akcja Katolicka im. Św. Stanisława Kazimierczyka	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>Parafia zrealizowała dwa działania – jedno z zakresu oświaty i wychowania, a drugie z kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Dofinansowanie z budżetu Miasta Ełku (w sumie 6500 zł) otrzymały zadania zatytułowane „Na szlakach historii Polski” oraz „W kolebce polskości”. Dzięki pierwszemu projektowi parafia NSJ stworzyła dzieciom, młodzieży i osobom starszym możliwość integracji i rozwoju edukacyjnego. Zorganizowano wycieczkę krajoznawczą, aby zwiedzić najważniejsze miejsca związane z historią Polski: Warszawę, Licheń, Gniezno, Lednicę, Poznań, Wrocław, Częstochowę i Kraków. W ten sposób promowano integrację międzypokoleniową, a także takie wartości jak patriotyzm, szacunek i dobro wspólne.</p> <p>Na bazie zdobytych doświadczeń w pracy z młodzieżą, seniorami i dziećmi dostrzeżono rosnące zainteresowanie historią Polski i budową wspólnej tożsamości. W drugim działaniu umożliwiono każdemu, kto czuje się „młodzieżą”, wyjazd na Spotkanie Młodych na Polach Lednickich oraz wizytę w pierwszej stolicy Polski – Gnieźnie.</p>
25.	Przeciwdziałanie marginalizacji osób bezdomnych	Dom dla osób bezdomnych i najuboższych Monar-Markot w Ełku	Projekt nierealizowany
26.	Termomodernizacja budynku przy ul. Chopina 23	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt nierealizowany
27.	Termomodernizacja budynku przy ul. Gdańskiej 22/24	Administrator sp. z o.o. w Ełku	<p>Projekt zrealizowany</p> <p>Projekt zrealizowany w 2016 r. Inwestycja polegała na remoncie elewacji z dociepleniem. Zakres prac obejmował wykonanie docieplenia styropianem z kolorystyczną wyprawą elewacyjną, zwieńczenie docieplenia obróbkami blacharskimi, remont balkonów, wymianę okienek piwnicznych. Koszt prac wyniósł 189 tys. zł.</p>

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
28.	Termomodernizacja budynku przy ul. Orzeszkowej 14A	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt zrealizowany Projekt zrealizowany w 2016 r. Wykonano remont elewacji z dociepleniem (docieplenie ścian styropianem, wykonanie kolorystycznej wyprawy elewacyjnej, wymiana podokienników, remont balkonów). Na realizację inwestycji przeznaczono 225 tys. zł.
29.	Termomodernizacja budynku przy ul. Gdańskiej 2 /Mickiewicza 21	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt zrealizowany Projekt zrealizowany w 2016 r. W ramach inwestycji docieplono strop ostatniej kondygnacji, wymieniono część pokrycia dachu, wykonano docieplenie ścian styropianem wraz z kolorystyczną wyprawą elewacyjną, dokonano zwieńczenia docieplenia obróbkami blacharskimi. Całkowita wartość przeprowadzonych prac wyniosła 340 tys. zł.
30.	Termomodernizacja budynku przy ul. Mickiewicza 37 i 39	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt w trakcie realizacji W 2016 r. w ramach projektu dokonano remontu elewacji frontowej z dociepleniem. Zakres prac obejmował docieplenie ściany frontowej styropianem z wykonaniem kolorystycznej wyprawy elewacyjnej, docieplenie bram wjazdowych, wymianę podokienników oraz remont balkonów. Koszt inwestycji to 191 tys. zł. W 2017 r. nie prowadzono prac termomodernizacyjnych budynku. Dalszy remont budynku będzie prowadzony po zapewnieniu finansowania przez wspólnotę.
31.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 24	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt w trakcie realizacji W poprzednim roku przeprowadzono część działań przewidzianych w projekcie. Wykonano remont elewacji od strony klatek schodowych z dociepleniem i wykonaniem kolorystycznej wyprawy elewacyjnej. Całkowita wartość przeprowadzonych prac wyniosła ok. 187 tys. zł. W 2017 r. nie prowadzono prac termomodernizacyjnych budynku. Dalszy remont budynku będzie prowadzony po zapewnieniu finansowania przez wspólnotę.
32.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 33A	Administrator sp. z o.o. w Ełku	Projekt w przygotowaniu Na 2018 r. planowany jest remont dachu.

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
33.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 34	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt nierealizowany
34.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego 36	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt zrealizowany Projekt zrealizowany w 2016 r. Inwestycja polegała na dociepleniu ściany podłużnej południowej oraz wymianie podłóży betonowych w loggiach. Koszt przeprowadzonych prac wyniósł 150 tys. zł.
35.	Termomodernizacja budynku przy ul. Żeromskiego 1	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt w trakcie realizacji W ubiegłym roku ocieplono ścianę podłużną południową i wymieniono podłóży betonowe balkonów. Na inwestycję wydano 117 tys. zł.
36.	Termomodernizacja budynku przy ul. Żeromskiego 3	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt nierealizowany
37.	Termomodernizacja budynku przy ul. Armii Krajowej 9	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt w przygotowaniu W 2018 r. zostaną przeprowadzone prace dociepleniowe ściany podłużnej od strony balkonów z wymianą podłóży betonowych na balkonach.
38.	Termomodernizacja budynku przy ul. Gdańskiej 6	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt nierealizowany
39.	Termomodernizacja budynku przy ul. Gdańskiej 10	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt nierealizowany
40.	Termomodernizacja budynku przy ul. Gdańskiej 12	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt w trakcie realizacji W 2015 r. przeprowadzono remont elewacji z dociepleniem ścian od strony klatek schodowych V-VII . Na inwestycję wydano 126 tys. zł.

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
41.	Termomodernizacja budynku przy ul. Mickiewicza 7	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt w przygotowaniu Na 2018 r. zaplanowano przeprowadzenie prac dociepleniowych ściany podłużnej od strony balkonów z wymianą podłogi betonowych na balkonach.
42.	Termomodernizacja budynku przy ul. Mickiewicza 9A	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”	Projekt w trakcie realizacji W 2015 r. docieplono ściany od strony klatek schodowych (pod tarasem). Na inwestycję wydano 27 tys. zł.
43.	Prace rewitalizacyjne w budynku Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Ełckiej w Ełku	Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Ełckiej	Projekt w trakcie realizacji W zeszłym roku przeprowadzono remont klatki schodowej: <ul style="list-style-type: none"> • wymiana desek na stopniach i spocznikach, • renowacja konstrukcji wsporczych biegów i spoczników oraz balustrad, • wymiana terakoty na spocznikach betonowych oraz na parterze klatki schodowej, • wymiana desek cokołowych, • renowacja stolarki drzwiowej, • wymiana okien zespolonych, • naprawa tynków na ścianach i suficie, malowanie ścian i sufitu, • docieplenie, • wymiana instalacji elektrycznej wraz z oprawami. Wartość ww. działań wyniosła prawie 222 tys. zł. Dotacja z budżetu miasta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanym do rejestru zabytków usytuowanych na terenie Miasta Ełku wyniosła niemal 54 tys. zł.
44.	Adaptacja poddasza nad Szkołą Podstawową nr 2 na potrzeby judo w Ełku	Gmina Miasto Ełk, Międzyszkolny Klub Sportowy „Żak”, Szkoła Podstawowa nr 2	Projekt w przygotowaniu W 2017 r. rozpoczęto przygotowywanie dokumentacji technicznej. Niestety w trakcie realizacji zamówienia zostały zidentyfikowane czynniki techniczne, których uwzględnienie w dokumentacji projektowej i przy realizacji inwestycji czyniłoby ją bardzo kosztowną. Umowa na wykonanie dokumentacji została rozwiązana.

STOPIEŃ REALIZACJI PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Stan realizacji w 2017 r.
45.	To jest moje miejsce, bo kocham to miejsce	Fundacja „Human Lex Instytut”	<p>Projekt w przygotowaniu</p> <p>W 2017 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu w ramach instrumentu ZIT bis Ełk. Wniosek nie został wybrany do dofinansowania. Planowane jest ponowne złożenie wniosku w 2018 r.</p>
46.	Renowacja zabytkowego budynku kościoła oraz otoczenia	Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów	<p>Projekt w trakcie realizacji</p> <p>W 2017 r. inwestycja otrzymała dofinansowanie w ramach instrumentu ZIT bis Ełk. Planowane prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptacja i wyposażenie budynku zborowego w celu utworzenia świetlicy terapeutyczno-rehabilitacyjnej oraz harcówki, • renowacja elewacji budynku kościoła, • wykonanie iluminacji, • wymiana ogrodzenia, • utworzenie placu zabaw. <p>Wartość projektu wynosi 2,58 mln zł, a wartość unijnego dofinansowania 2,19 mln zł.</p>
47.	Szkoła przedsiębiorczości	Stowarzyszenie Adelfi	<p>Projekt nierealizowany</p>

2. Analiza wskaźnikowa

Analiza wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej, tam gdzie jest to możliwe i uzasadnione, prowadzona jest dla obszaru rewitalizacji „Śródmieście”, jak i całego Ełku. Wynika to z przyjętej przez Ministerstwo Rozwoju metodologii wyznaczania obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. Zgodnie z nią, **za negatywne zjawisko uznaje się sytuację, gdy dany miernik wskazuje na niski poziom rozwoju lub dokumentuje silną dynamikę spadku poziomu rozwoju w odniesieniu do wartości referencyjnej dla całego miasta.** Takie podejście umożliwi ocenę, czy i w jakim stopniu sytuacja w obszarze rewitalizacji ulega poprawie. Część wskaźników jest przedstawiana jedynie dla Śródmieścia bądź dla całego Miasta (gdy niemożliwe lub niecelowe jest pozyskanie danych wyłącznie dla obszaru rewitalizacji).

W tabelach zostały zaprezentowane dane wyjściowe określone na etapie sporządzania programu³, dane za lata obowiązywania programu oraz wartości docelowe, które mają zostać osiągnięte na koniec 2023 r. Przy wskaźnikach wykorzystanych w diagnozie programu do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, porównujących sytuację w Śródmieściu do średniej miejskiej, zaznaczono:

- **Kolorem zielonym** – stan, gdy miernik w danym roku sprawozdawczym wskazuje na wyższy poziom rozwoju Śródmieścia w odniesieniu do średniej dla całego Ełku (niewystępowanie negatywnego zjawiska w danym aspekcie),
- **Kolorem czerwonym** - stan, gdy miernik w danym roku sprawozdawczym wskazuje na niższy poziom rozwoju Śródmieścia w odniesieniu do średniej dla całego Ełku (występowanie negatywnego zjawiska w danym aspekcie).

Dodatkowo w systemie monitorowania uwzględniono **wskaźniki mierzące skalę i efekty projektów rewitalizacyjnych**, gdzie źródłem danych są beneficjenci tych projektów. Wartości tych wskaźników nie należy więc utożsamiać z ogółem działań podejmowanych w obszarze rewitalizacji w danym roku – odnoszą się one wyłącznie do przedsięwzięć zapisanych w programie.

Liczba ludności obszaru rewitalizacji „Śródmieście”, wg zameldowań, na koniec 2017 r. wyniosła 15 927 i zmniejszyła się wobec 2016 r. o 457 osób. Nadal mamy więc do czynienia z ubytkiem ludności w centrum Ełku. W całym mieście liczba zameldowanych mieszkańców wzrosła o 39.

Tabela 1 Liczba osób zameldowanych na koniec 2017 r. (źródło: Urząd Miasta Ełku, Referat Spraw Obywatelskich).

Śródmieście	Ełk
15 927 osób	59 122 osób

³ W zależności od typu danych były to wartości za 2014 r. lub 2015 r. W przypadku danych w celu 6 przyjęto wartości bazowe (2013 r.) i wartości docelowe, ustalone w dokumencie „Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.” (tzw. program niskoemisyjny), w celu zachowania spójności pomiędzy oboma programami.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Tabela 2 Wskaźniki celu 1 „Zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości”.

Cel 1 – Zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości.							
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk
			Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)	2017 r.
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (w danym roku)	szt.	Urząd Miasta Ełku, Wydział Organizacyjny, Referat Działalności Gospodarczej	6,62	6,32	6,72	7,95	5,70
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Powiatowy Urząd Pracy	5,55	4,30	3,49	4,44	2,27
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Powiatowy Urząd Pracy	2,44	0,73	1,91	1,95	1,13
Liczba powstałych przedsiębiorstw społecznych (narastająco)	szt.	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	3	nd
Liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem objętych wsparciem w ramach projektów dot. aktywizacji zawodowej (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	480	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w ramach projektów dot. aktywizacji zawodowej (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	41	

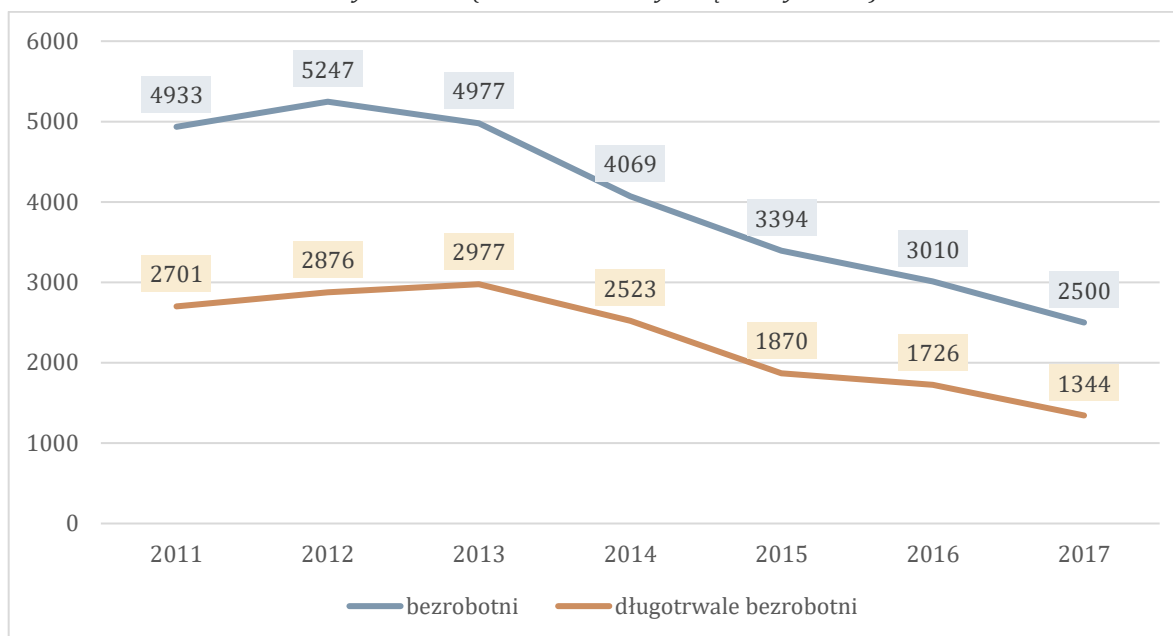
Komentarz – wskaźniki celu 1

Cel 1 „Zwiększenie zatrudnienia i przedsiębiorczości” zakłada m.in.:

- aktywne działania skierowane do osób długotrwale pozostających bez pracy w celu poprawy możliwości znalezienia zatrudnienia;
- rozwój przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej.

Analiza wskaźników celu 1, wymienionych w tabeli powyżej, wskazuje na utrzymującą się **poprawę na lokalnym rynku pracy**, w tym w Śródmieściu Ełku. Liczba długotrwale bezrobotnych w Śródmieściu wynosiła na koniec 2017 r. 556 osób i zmniejszyła się wobec 2016 r. o 148 osób. Z drugiej strony liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, zamieszkujących obszar rewitalizacji, zwiększyła się rok do roku o 184 osoby i stanowi niemal połowę wszystkich takich osób w Ełku. W przypadku danych dla całego miasta liczba osób bezrobotnych z najniższym wykształceniem zmalała o 142 osoby, długotrwale bezrobotnych o 382 osoby, a bezrobotnych łącznie o 510 osób.

Tabela 3 Dane dot. osób bezrobotnych w Ełku. (źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ełku).

Należy zaznaczyć, że mimo znacznej poprawy statystyk dot. bezrobocia, **wskaźniki dla obszaru rewitalizacji Śródmieście są gorsze od średnich wartości dla miasta**. Oznacza to, że nadal mamy do czynienia z negatywnym zjawiskiem w tym aspekcie. Zaplanowane w programie projekty z zakresu aktywizacji zawodowej są jednak jeszcze w fazie przed realizacją. Planowane jest ich złożenie w 2018 r., dlatego też na efekty będzie trzeba poczekać 2-3 lata. Realizacja projektów umożliwiających powrót mieszkańców Śródmieścia na rynek pracy jest w dużej mierze uwarunkowana zakończeniem modernizacji budynku, w którym działać będzie Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej. ECRS ma zapewnić odpowiednią infrastrukturę do przeprowadzenia tego procesu.

Analogiczna sytuacja dotyczy **przedsiębiorstw społecznych**. Dopiero uruchomienie ECRS pozwoli beneficjentom projektów rewitalizacyjnych na działalność, w ramach której będą powstawały tego typu firmy. Poza działaniami zaplanowanymi w programie rewitalizacji, w Ełku funkcjonuje Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej, prowadzony przez Stowarzyszenie Adelfi. Dzięki wsparciu OWES w 2017 r. powstały.

- Warchlak Spółdzielnia Socjalna, ul. Pułaskiego 16 (Warchlak Art Pub),

- Spółdzielnia Socjalna AQUAS - ul. Małeckich 3/29 (działalność prowadzi w Okartowie),
- Fundacja Szczęśliwy Człowiek "Beatus Homo", która adres rejestrowy ma w Starych Juchach, ale działalność prowadzi w Ełku ul. Nadjeziorna 19/U4 (Pierogarnia Babci Frani),
- Fundacja Ranczo prowadzi częściowo działalność w Ełku (usługi księgowe, ul. Orzeszkowej), ale adres rejestrowy ma poza miastem Ełk (w Lepakach Wielkich k. Ełku).

Poziom przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych, wzrósł wobec 2016 r. i ciągle jest na większym poziomie niż ogólnie w Ełku. Na koniec zeszłego roku w Śródmieściu zarejestrowanych było 1 070 podmiotów gospodarczych (prawie 1/3 wszystkich firm w Ełku). W ciągu roku w Śródmieściu przybyły 34 podmioty gospodarcze.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Cel 2 – Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych.							
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk
			Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)	2017 r.
Liczba ofiar przemocy w rodzinie na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Komenda Powiatowa Policji w Ełku	0,15	0,70	0,45	0,12	0,36
Osoby, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	5,69	4,10	4,37	4,56	2,31
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	1 200	
Liczba dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	500	nd
Liczba osób starszych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	250	

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Liczba osób z uzależnieniami zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	350	
Liczba osób niepełnosprawnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	0	100	
Liczba podjętych/wspartych inicjatyw lokalnych (narastająco)	szt.	Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miasta Ełku; beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	6	9 (w 2017 r. - 3)	80	18 (w 2017 r. - 7)

Komentarz – wskaźniki celu 2

W celu 2 dąży się do włączenia społecznego grup dotkniętych różnego rodzaju problemami i całych rodzin poprzez podjęcie zróżnicowanych przedsięwzięć w zakresie aktywnej integracji, które umożliwią zmianę dotychczasowego sposobu życia poszczególnym osobom i całym społecznościom. W odniesieniu do głównych wskaźników, mierzących sytuację w Śródmieściu i porównując ją do średniej miejskiej, zaobserwowano:

- **zmniejszenie liczby osób, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą („Niebieska Karta”) – zarówno w obszarze rewitalizacji, jak i całym Ełku;**

Policja zaobserwowała w zeszłym roku spadek liczby prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”. W Śródmieściu procedurą objętych było 71 osób – o 43 mniej niż w 2016 r. Ofiary przemocy w rodzinie z obszaru rewitalizacji stanowiły 1/3 wszystkich takich przypadków w Ełku. Dane ogólnopolskie wskazują, że przypadki przemocy psychicznej są częstsze niż agresji fizycznej.

Skutek odnoszą prowadzone przez miasto działania ujęte w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Miasta Ełk na lata 2016-2020”, np. kampania „Biała Wstążka”, szkolenia, prelekcje i konkursy w szkołach, Punkt Konsultacyjny przy MOPS oferujący wsparcie psychologiczne, prawne, rodzinne i socjalne. Tworzone są grupy robocze oraz działa powołany został przez Prezydenta Ełku zespół interdyscyplinarny.

Rysunek 2 Instytucje, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego (źródło: MOPS w Ełku).

W związku z działaniami podejmowanymi przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, w 2017 r. pomocy udzielono 194 rodzinom z terenu całego miasta, z tego 22 rodziny były objęte wsparciem asystenta rodziny. Członkowie grup roboczych prowadzili regularnie wizyty w środowiskach dotkniętych przemocą. W roku 2017 w ramach procedury „Niebieskiej Karty” odbyło się 312 spotkań członków grup roboczych z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

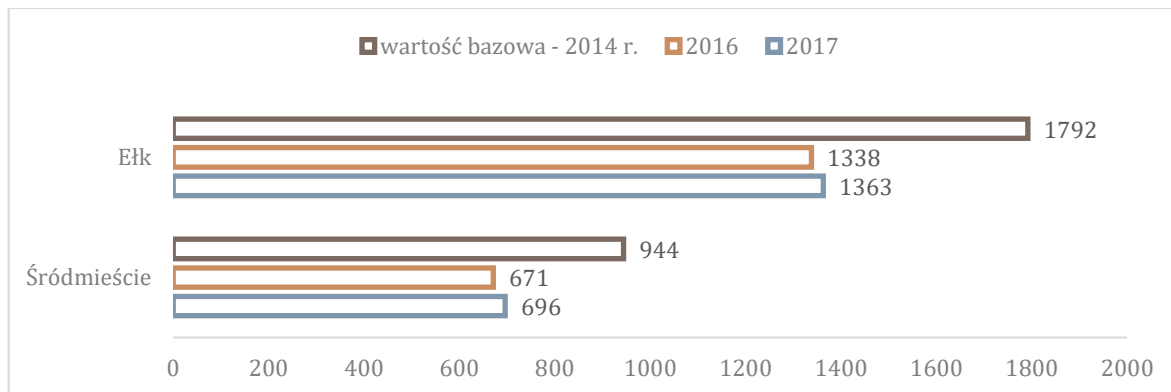
- **utrzymującą się poprawę wskaźnika dot. ubóstwa (w stosunku do wartości bazowej),**

Poprawa w tym aspekcie spowodowana jest m.in. polepszeniem sytuacji na rynku pracy czy też realizacją rządowego programu Rodzina 500+. Jednakże w porównaniu do 2016 r., liczba osób objętych świadczeniami pomocy społecznej w obszarze, jak i w całym mieście, nieznacznie wzrosła. W Śródmieściu Ełku nadal obserwujemy mocno niekorzystną sytuację w tym aspekcie – 51% wszystkich osób, którym

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

realizowano w ubiegłym roku świadczenia pomocy społecznej z tego tytułu, zamieszkiwała obszar wyznaczony do rewitalizacji.

Wykres 2 Liczba osób, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa (źródło: MOPS).

Wskaźniki dot. osób objętych projektami rewitalizacyjnymi, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem, nie były realizowane w 2017 r. Jak już wspomniano, w pierwszej kolejności wdrażane są projekty infrastrukturalne (MOPS, ECRS, PCPR), które zapewnią odpowiednie zaplecze do wdrażania inicjatyw społecznych w Śródmieściu Ełku. Dodatkowo projekty, które ubiegały się w 2017 r. o dofinansowanie ze środków ZIT bis Ełk nie zostały zakwalifikowane do objęcia wsparciem, albo trwała ich ocena. **Wydaje się, że projekty społeczne będą w największej mierze realizowane w latach 2018-2020, po stworzeniu odpowiednich warunków technicznych i uzyskaniu dofinansowania na realizację zaplanowanych działań „miękkich”, a ich efekty najpełniej będą widoczne po 2020 roku.**

W obszarze rewitalizacji Śródmieście przyznano dofinansowanie z budżetu miasta dla 3 inicjatyw lokalnych (w całym Ełku wsparto 7 inicjatyw).

Tabela 4 Inicjatywy lokalne w Śródmieściu, którym przyznano dofinansowanie w 2017 r. (źródło: Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miasta Ełku).

nazwa zadania	wnioskodawca	zakres	całkowity koszt	kwota dotacji
Artystyczne ŹródEŁKo	Ełckie Towarzystwo Muzyczne	2 koncerty Chóru Kontrapunkt i Ełckiej Orkiestry Kameralnej (18 czerwca i 26 grudnia)	81 960 zł	15 000 zł
Ogólnodostępny plac zabaw przy Parafii Ewangelicko- Metodystycznej	Parafia Miłości Bożej	zakup i montaż na terenie placu zabaw zabawek, ogrodzenia, koszy na śmieci oraz ławek	54 940 zł	40 000 zł
Poprawa bezpieczeństwa na placu zabaw przy Miejskim Przedszkolu "Perełka" w Ełku	Grupa mieszkańców	odgrodzenie placu zabaw od przyległego parkingu oraz wyposażenie placu zabaw w bezpieczne zabawki rozwijające aktywność fizyczną dzieci w wieku przedszkolnym	89 640 zł	45 000 zł

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Cel 3 – Poprawa jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych							
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk
			Wartość bazowa	2016 r.	2017	Wartość docelowa (2023 r.)	2017 r.
Osoby, którym zrealizowano świadczenia pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	4,17	3,42	3,96	3,33	2,11
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych	szt.	MOPS, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, PCPR	nd	0	0	3	nd
Liczba usług świadczonych przez podmioty wsparte w programie (w danym roku)	szt.	Wydział Polityki Społecznej UM Ełku, MOPS, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, PCPR, Klub Seniora „Senior+”	76	76	77	133	nd
Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatorzy lokalni, streetworkerzy itp.) – w danym roku	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	4	5	25	15	nd
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście	Miasto Ełk – wartość bazowa	Miasto Ełk – 2016 r.	Miasto Ełk – 2017 r.	Miasto Ełk – wartość docelowa
Liczba osób, które skorzystały z działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej (narastająco)	osoby	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku	nd	5 748	8 720	8 950	6 438
Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych świadczonych przez podmioty wsparte w programie (w danym roku)	osoby	Wydział Polityki Społecznej UM Ełku, MOPS, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, PCPR, Klub Seniora „Senior+”	nd	21 956	22 111	22 512	22 396

Komentarz – wskaźniki celu 3

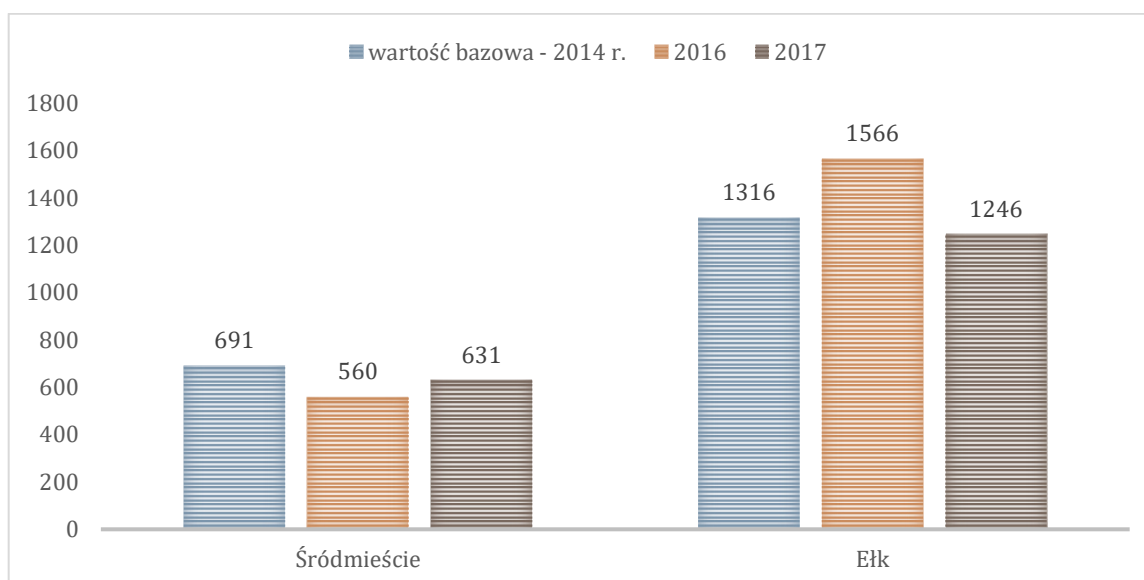
Cel 3 w głównej mierze zakłada **wzmocnienie instytucji odpowiedzialnych za realizację działań z zakresu świadczenia usług społecznych**. Przede wszystkim borykają się one z problemami natury technicznej (niedostosowana infrastruktura) i kadrowej (niewystarczająca liczba pracowników, brak środków na podnoszenie kwalifikacji). W „Programie Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” znalazły się projekty zakładające przebudowę/modernizację/adaptację następujących budynków, w których świadczone są lub będą usługi społeczne⁴:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej.

Wszystkie ww. inwestycje są w trakcie realizacji i powinny zostać ukończone w 2018 r. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji (ul. Piłsudskiego 10) modernizowany będzie budynek na potrzeby Klubu Seniora „Senior+”. Poprawa warunków technicznych budynków ma wpłynąć na polepszenie warunków pracy oraz zwiększenie ilości i jakości oferowanych usług społecznych.

W 2017 r. w obszarze rewitalizacji nastąpiło pogorszenie wskaźnika dot. osób, którym zrealizowano świadczenia pomocy społecznej z powodu **długotrwałej choroby**. Liczba takich osób wzrosła rok do roku o 71. Natomiast ogólnie w całym Ełku nastąpił spadek o 320 osób. W związku z tym, w przeliczeniu na 100 osób, zwiększył się dystans pomiędzy Śródmieściem a średnią miejską. Przyczyna takiego stanu rzeczy tkwi w strukturze demograficznej - centrum Ełku jest najbardziej zaawansowanym wiekowo obszarem miasta. Analizy przeprowadzone przy sporządzaniu programu rewitalizacji wykazały, że na 100 mieszkańców obszaru, 1/5 jest w wieku poprodukcyjnym. „Najmłodsze” są osiedla położone na obrzeżach miasta. Z roku na rok może więc przybywać osób z obszaru rewitalizacji, które ze względu na wiek i chorobę będą potrzebowały wsparcia.

Wykres 3 Osoby, którym zrealizowano świadczenia pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby (źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).

⁴ Szczegółowe informacje w rozdziale „Stopień realizacji podstawowych projektów rewitalizacyjnych”

Liczba usług społecznych nieznacznie wzrosła w stosunku do 2016 r. Nie ma usług dedykowanych jedynie dla mieszkańców Śródmieścia. Usługi świadczone przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku, PCPR i MOPS przeznaczone są dla wszystkich mieszkańców miasta, w tym osób z obszaru rewitalizacji. Realizacja zaplanowanych inwestycji powinna poszerzyć katalog usług społecznych, zwłaszcza w obliczu powstania Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej.

W ubiegłym roku, do oferty MOPS, dołączyła usługa pn. **Klub Seniora Senior+**. Do końca 2017 r. trwały prace remontowe w budynku przy ul. Piłsudskiego 10. Rozpoczęto również nabór osób chętnych do skorzystania z tej formy wsparcia. Planowane zadania w Klubie, to m.in.:

- zajęcia edukacyjne (biblioterapia, wykłady, pogadanki),
- terapia zajęciowa,
- zajęcia usprawniające ruchowo, aktywności ruchowej, kinezyterapii,
- zajęcia rekreacyjne,
- wydarzenia kulturalne,
- udzielanie wsparcia zachowania więzi rodzinnych - współpraca z rodziną,
- współpraca z placówkami medycznymi oraz instytucjami mającymi wpływ na poprawę życia seniorów,
- animacja środowiska lokalnego na rzecz osób starszych

Klub jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-17:00.

Liczba osób, które korzystały z usług społecznych wzrosła wobec 2016 r. o 401 osób. Wzrasta liczba osób korzystających z usług w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki uzależnień, jak również liczba uczestników forów i spotkań organizowanych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku. Ponadto drugi rok realizowana jest nowa usługa dla mieszkańców Ełku – Ełcka Karta Seniora. W 2017 r. wydano 544 nowych kart (łącznie do końca 2017 r. wydano 2 854 kart).

Z drugiej strony obserwuje się **spadek osób korzystających z usług oferowanych przez MOPS**. Zakłada się, że spośród klientów MOPS więcej osób objętych będzie pomocą niepieniężną - usługami na rzecz rodziny, osób starszych, niepełnosprawnych czy chorych. Zmniejszyła się będzie liczba osób, którym przyznawane będą świadczenie pieniężne. Jest to ściśle powiązane z opisywaną w poprzednich częściach sprawozdania poprawą sytuacji zawodowej mieszkańców Ełku i ogólną tendencją wzrostu zamożności mieszkańców, a z drugiej strony „starzeniem się” społeczeństwa czy też silnym nastawieniem na działania prorodzinne.

W obszarze rewitalizacji w 2017 r. **pracę metodą streetworkingu prowadziło 25 osób**. 7 z nich było opłacanych z budżetu miasta, natomiast pozostali realizowali swoje działania w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych. W projekcie „Teraz czas na zmiany”, dofinansowanym ze środków Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska, 8 streetworkerów pracowało na 4 śródmiejskich podwórkach, organizując dzieciom i młodzieży czas wolny oraz zachęcając ich do aktywności i rozwijania swych pasji. Na każdym z podwórek zrealizowano miniprojekt:

- ul. Wojska Polskiego 14, 16, 18 - przygotowanie materiału filmowego ukazującego dzieci i młodzież, ich codzienne życie.
- ul. Gdańska 30 - 38 i ul. Gizewiusza 1 - kampania społeczna o tytule „Moc dobrych słów” (organizacja eventów i sondy dotyczących dobrych słów, których używają mieszkańcy Ełku, m.in. warsztaty graffiti, warsztaty filmowe w efekcie którego powstał spot społeczny skierowany do całego społeczeństwa ukazujący „moc dobrych słów”).

- ul. Gizewiusza 4-8 – „Skocz(na) pomoc” (nauka aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez właściwe korzystanie z trampoliny).
- ul. Wojska Polskiego 7 – 9 – wykonanie muralu połączone z kampanią „opowiedz nam swoją historię”.

Oprócz działań związanych z mini projektami streetworkerzy prowadzili zajęcia plastyczne, sportowe na stadionie, wyjścia na basen i do kina oraz inne zajęcia rozwijające zainteresowania podopiecznych. Z kolei 10 animatorów i pedagogów społecznych prowadziło działalność w ramach projektu „Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację. Szczegóły zostały przedstawione w rozdziale 3.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Cel 4 – Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych							
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk
			Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)	2017 r.
Poziom zrewitalizowania obszaru (powierzchnia, narastająco)	%	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	5,81%	5,81%	6,67%	10,17%	nd
Otwarta przestrzeń utworzona lub zrekultywowana na obszarach miejskich (narastająco)	m ²	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	58,4	2017 r. – 14 740,5 m ² Narastająco – 14 798,9 m ²	75 000	42 989
Długość wybudowanych/ zmodernizowanych dróg (narastająco)	km	Wydział Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Ełku	nd	2016 r. – 0 Narastająco – 0,702	2017 r. – 0 Narastająco – 0,702	3	3,86

Komentarz – wskaźniki celu 4

Zgodnie z Krajową Polityką Miejską, obszary śródmiejskie są kluczowymi elementami miasta, wpływającymi na poczucie ładu przestrzennego i atrakcyjność miasta. Dlatego w celu 4 planuje się położenie nacisku na kreowanie ogólnodostępnej, estetycznej, bezpiecznej, wielofunkcyjnej i „zielonej” przestrzeni publicznej.

W 2017 r. zakończono modernizację 6 podwórek w obszarze rewitalizacji. Ich łączna powierzchnia wynosi 13,2 tys. m². Ponadto rozpoczęto realizację kilku projektów z zakresu **zagospodarowania przestrzeni publicznej** (np. kolejne podwórka, Park Odkrywców Kolei przy EKW), a część inwestycji oczekiwała na początek prac (Park Kopernika, ścieżki rowerowe przy rzece Ełk). Spoza projektów spoza programu rewitalizacji, w Śródmieściu przeprowadzono następujące inwestycje, które również uwzględniono we wskaźnikach dot. odnowionej przestrzeni ełckiego Śródmieścia:

Przebudowa drogi dojazdowej do posesji przy ul. Mickiewicza 35, 37, 37 A-C (1 042 m²)

Plac zabaw przy Parafii Ewangelicko-Methodystycznej w Ełku przy ul. Słowackiego 26 (198 m²)

Modernizacja boiska wielofunkcyjnego przy ul. Mickiewicza 29A (240 m²)

Poza obszarem rewitalizacji prawie 27,5 tys. m² zajęło zagospodarowanie 4 parków przy ul. Pięknej, Miłosza, Szosa Obwodowa i na osiedlu Grunwaldzkim. Środki na ten cel pochodziły z budżetu miasta oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (łącznie prawie 4 mln zł).

W 2017 r. w śródmieściu Ełku nie były realizowane inwestycje dot. **nawierzchni ulic**. Zmodernizowano natomiast oświetlenie ul. Kościuszki na odcinku od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Orzeszkowej (koszt – 0,35 mln zł). Ponadto na ul. Kościuszki przebudowano sieć deszczową oraz zmodernizowano studnie rewizyjne i wpusty deszczowe (koszt – 0,44 mln zł). W pozostałej części miasta przeprowadzone dwie duże inwestycje drogowe w postaci przebudowy ulic Suwalskiej i Kolonia, o łącznej długości ok. 2,7 km. Poza tym prace prowadzone były na ulicach Norwida, Kochanowskiego czy też Jaćwingów.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Cel 5 – Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego

Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk			
			Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)	Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)
Udział całorocznych miejsc noclegowych w ogólnej liczbie dla województwa warmińsko-mazurskiego (w danym roku)	%	BDL GUS			nd		1,38%	2,42%	1,26%	2,90%
Liczba noclegów przypadających na 1 turystę zagranicznego (w danym roku)	szt.	BDL GUS			nd		3,26	2,83	1,83	3,40
Liczba produktów turystycznych	szt.	Urząd Miasta Ełku			nd		28	30	36	32
Zwiedzający muzea i oddziały na 1000 mieszkańców województwa (w danym roku)	osoby	BDL GUS	22,48	25,27	30,89	40,00			nd	
Wzrost liczby odwiedzin miejsc należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne, wspartych w programie (w porównaniu do 2015 r.)	szt.	Beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	0	11 130	35 000			nd	
Liczba budynków zabytkowych poddanych modernizacji (wpisanych do rejestru zabytków)	szt.	Beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	4	4	6			nd	

Komentarz – wskaźniki celu 5

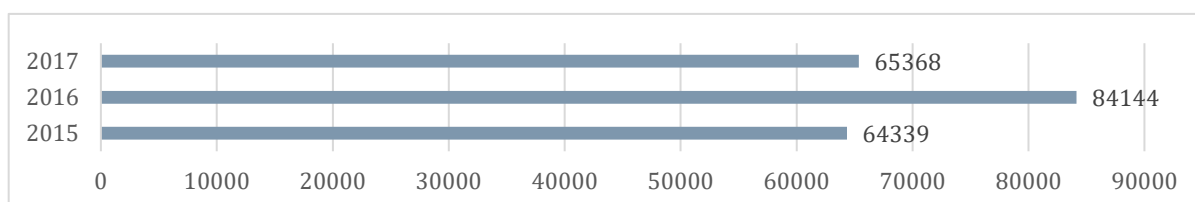
Cel 5 zakłada **zwiększenie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej Ełku**. Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów determinujących atrakcyjność miasta. Potrzebne są jednak bodźce, dzięki którym turystyka stanie się istotniejszą gałęzią lokalnej gospodarki, niż ma to miejsce obecnie. Zaplanowane działania mają stać się impulsem do przyciągnięcia turystów, aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Ełku oraz tworzenia nowych firm w branżach powiązanych z turystyką, kulturą, sportem i rekreacją. Będą również służyły mieszkańcom Ełku dla realizacji ich inicjatyw czy po prostu dla codziennego, rekreacyjnego wykorzystania.

Niestety z powodu zmiany podejścia Głównego Urzędu Statystycznego dot. mierzenia ruchu turystycznego nie jest możliwe przedstawienie odpowiednich informacji dla Ełku. W związku z koniecznością zapewnienia tajemnicy statystycznej, zaprzestano publikowania danych dla gmin, pokazujących liczbę turystów w konkretnym roku (są dostępne dla powiatów, podregionów i województw). Dla miasta dostępne są jedynie dane odnośnie turystów zagranicznych.

Biorąc pod uwagę dostępne dane dla powiatu ełckiego należy stwierdzić, że nastąpiła **niewielka poprawa wskaźników turystycznych**. W ubiegłym roku powiat ełcki odwiedziło 26 342 turystów, o 1,4 tys. więcej niż w 2016 r. W powiecie ełckim było 2,09% wszystkich turystów odwiedzających Warmię i Mazury (wzrost z 1,95%).

W Ełku jest 736 miejsc noclegowych, w tym 292 całorocznych (w porównaniu do 588 w 2016 r.). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiecie ełckim zmalał z 39,9% do 30,7% i jest na poziomie średniej wojewódzkiej. Liczba udzielonych noclegów spadła o prawie 19 tys. Wiąże się to ze zmniejszeniem ilości noclegów dla osób z Ukrainy w obiektach, które prowadzą ewidencję gości. Można zatem powiedzieć, że sytuacja wróciła do normy sprzed 2016 r. (w 2016 r. odnotowano nienaturalny, jednorazowy wzrost noclegów dla osób z Ukrainy, zapewne pracowników lokalnych firm).

Wykres 4 Noclegi udzielone turystom w powiecie ełckim w 2017 r. (źródło: BDL GUS).

W Ełku liczba noclegów udzielonych Ukraińcom spadła z 3 048 do 78. W związku z tym średnia długość noclegu przypadająca na 1 turystę zagranicznego spadła o 1 dzień (z 2,83 do 1,83 dnia). W ubiegłym roku Ełk odwiedziło 2 953 osób z innych krajów (więcej niż w 2016 r.) – najliczniej reprezentowane były Niemcy (31,5%), a dalej Litwa, Finlandia i USA.

Kultura i dziedzictwo historyczne są ważnym elementem budowania wartości i tożsamości miasta oraz planowania społeczno-gospodarczego rozwoju. W programie rewitalizacji zaplanowano działania zmierzające do podniesienia atrakcyjności turystycznej dwóch największych **instytucji kultury** w Ełku: Muzeum Historycznego w Ełku (w oparciu o EKW) i Ełckiego Centrum Kultury. Muzeum rozpoczęło już działania na rzecz zagospodarowania na swoje potrzeby terenu EKW i budynków tam zlokalizowanych oraz sukcesywnie realizuje remonty taboru i linii kolejowej. Liczba zwiedzających muzeum (w tym przejazdy EKW) przyciągnęły 44,3 tys. osób (wzrost o 8 tys. rok do roku). Również ECK w najbliższym czasie będzie rozbudowywało swój budynek i zagospodarowywało teren od strony ul. Zamkowej na park muzyczny, co powinno przełożyć się na wzrost liczby użytkowników. Ww. działania mają spowodować

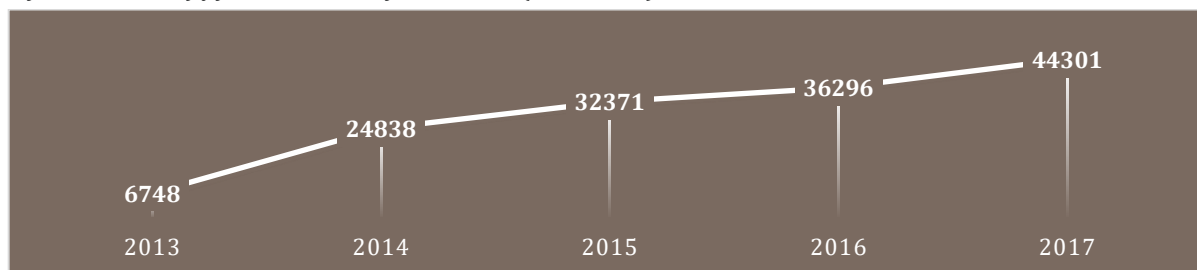
ANALIZA WSKAŹNIKOWA

wzrost liczby odwiedzających obie instytucje kultury o ok. 35 tys. osób. Końcowy pomiar efektów nastąpi po zakończeniu inwestycji i rozpoczęciu świadczenia nowych usług.

Rysunek 3 Odnowiony budynek stacyjny EKW.

Wykres 5 Zwiedzający Muzeum Historyczne w Ełku (źródło: GUS).

W ramach miejskich dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanym do rejestru zabytków usytuowanych na terenie Ełku, wsparciem objęto 2 obiekty znajdujące się w programie rewitalizacji:

- Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Ełckiej (renowacja klatki schodowej w budynku);
- kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego (odnowienie drzwi wejściowych przedsionka głównego, odnowienie dwóch figur, wymiana tablicy informacyjnej, wymiana 3 okien, odnowienie posadzki).

Ponadto trwały prace na terenie Ełckiej Kolei Wąskotorowej, a dofinansowanie unijne uzyskała inwestycja polegająca na modernizacji budynku Zboru Kościoła Chrześcijan Baptystów przy ul. 3 Maja 8.

Katalog produktów turystycznych:

Produkty turystyczne		
Festiwal Sztuk Pirotechnicznych „Ełk Ogień&Woda”	Ełcka Kolej Wąskotorowa	Mazurskie Zawody Balonowe
Międzynarodowy Folklorystyczny Festiwal Dzieci i Młodzieży TĘCZA	MULATKA – Mazurskie Lato Kabaretowe	RUNNMAGEDDON
Festiwal Hip Hop Raport Ełk	Ogólnopolski Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka	Mazovia MTB Maraton

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Maraton Pieszy „Ełcka Zmarzlina”	Foodtruckowa Majówka	Gala Disco Polo
Mazurskie Lato Muzyczne	Noc na promenadzie	Ełk Jazz Festival
Ełckie Koncerty Muzyki Organowej i Kameralnej	Festiwal „Ełk na trzy oktawy”	Regionalne Święto Miodu
Mazurska Gala Sportów Walki	Gala Boksu Zawodowego	Aqua Fiesta – Maraton pływacki i maraton kajakowy
Mazurskie Kino pod Gwiazdami	Jarmark Kaziuka	Konkurs o Chochlę Prezydenta
Wyścig Smoczyc Łodzi	Ogólnopolski Turniej Streetballa	Leśny Szlak Rowerowy Powiatu Ełckiego
5-10-15 Bieg uliczny	Bieg Niepodległości	Półmaraton Ełcki
Zorientuj się na Ełk	Polska Biega na dystansie 3333 m	Bieg Papieski
Rajd rowerowy „Orientuj się na Ełk”	Frutti di Lago	Festiwal Łowiecki „Ełkowisko”

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Cel 6 - Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej										
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście				Miasto Ełk			
			Wartość bazowa	2016 r.	2017 r.	Wartość docelowa (2023 r.)	2017 r.			
Średnie jednostkowe roczne zużycie energii w grupie budynków użyteczności publicznej (w danym roku)	kWh/m ² /rok	Urząd Miasta Ełku, Wydział Mienia Komunalnego	153	141	140	145	138			
Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych (narastająco)	szt.	Administrator Sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”, Urząd Miasta Ełku – Wydział Mienia Komunalnego, Starostwo Powiatowe w Ełku	nd	27	50	98	nd			
Roczne zużycie energii elektrycznej przez system oświetlenia miejskiego do liczby punktów świetlnych	MWh/punkt/rok	Urząd Miasta Ełku, Wydział Mienia Komunalnego	nd				Wartość bazowa – 0,704	2016 r. – 0,553	2017 r. – 0,519	Wartość docelowa (2023 r.) – 0,570

Komentarz – wskaźniki celu 6

Wśród budynków w Ełku dominują wybudowane przed 1989 rokiem. Najwięcej takich obiektów znajduje się w „Śródmieściu”. Ich stan techniczny odbiega od obowiązujących norm i wymaga pilnej interwencji. Duże są zwłaszcza **potrzeby termomodernizacyjne**. W celu 6 zaplanowano więc realizację inwestycji poprawiających stan techniczny budynków, które przełożą się na efekt społeczny w postaci poprawy warunków życia mieszkańców „Śródmieścia”. Jest to jeden z warunków przeprowadzenia skutecznych działań aktywizacyjnych i integracyjnych społeczności obszaru rewitalizacji.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat pracom termomodernizacyjnym regularnie poddawano budynki wielorodzinne. W ubiegłym roku, w Śródmieściu Ełku, tego typu działania przeprowadzono w 24 budynkach zarządzanych przez Administrator Sp. z o.o. i Spółdzielnię Mieszkaniową „Świt”. W ciągu 2 lat różnymi pracami termomodernizacyjnymi objęto już łącznie 50 budynków.

Tabela 5 Budynki wielorodzinne w Śródmieściu poddane pracom termomodernizacyjnym w 2017 r. (źródło: SM „Świt”, Administrator Sp. z o.o.).

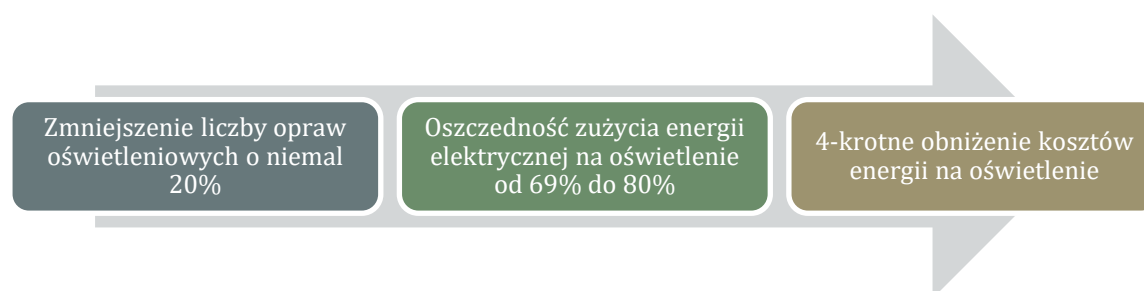
Spółdzielnia Mieszkaniowa "Świt"	Administrator Sp. z o.o.
<ul style="list-style-type: none">•Gizewiusza 10A•Mickiewicza 1•Wojska Polskiego 40•Wojska Polskiego 40A•Żeromskiego 1	<ul style="list-style-type: none">•Armii Krajowej 6•Armii Krajowej 8•Armii Krajowej 38•Chopina 3•Chopina 12•Kościuszki 4•Orzeszkowej 19•Słowackiego 6•Słowackiego 8•Świackiego "Sępa" 7•Wawelska 3•Wawelska 4•Wawelska 8•Wawelska 9•Wojska Polskiego 1 i 1A•Wojska Polskiego 1B•Wojska Polskiego 4 i 6•Wojska Polskiego 20•Wojska Polskiego 33

Obserwowany jest znaczny **spadek średniego jednostkowego rocznego zużycia energii w grupie budynków użyteczności publicznej** zlokalizowanych w Śródmieściu, jak i całym mieście. Poprawa w tym zakresie spowodowana jest coraz cieplejszymi zimami i prowadzonymi inwestycjami. Planowane przedsięwzięcia z zakresu termomodernizacji miejskich szkół i przedszkoli oraz budynku Urzędu Miasta Ełku powinny przyczynić się do dalszego zmniejszania zapotrzebowania na energię, a tym samym do czystszej powietrza.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

W zeszłym roku odnotowano 24 dni z przekroczeniami poziomu pyłu zawieszonego PM10, jednak w każdym z przypadków nie przekroczono poziomu informowania, gdy konieczne jest ograniczenie aktywności na powietrzu. W znacznej części przekroczenia były niewielkie.

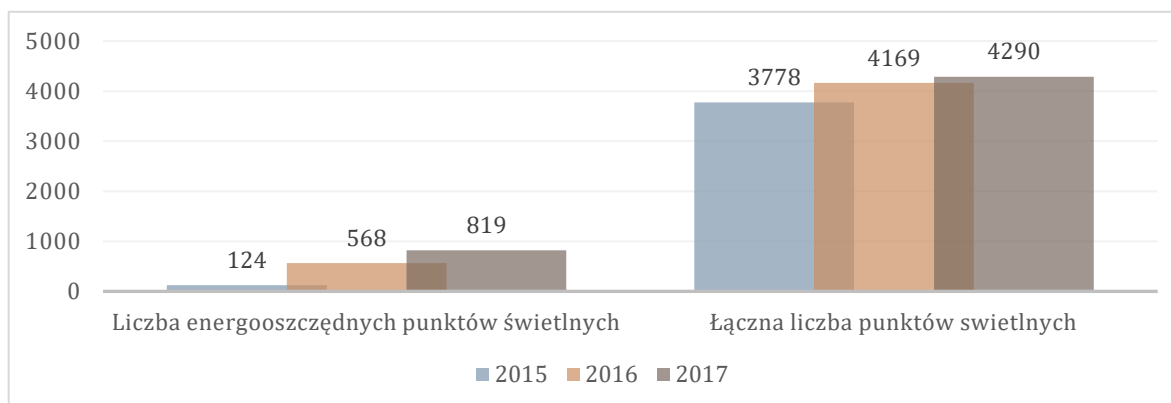
Wykonany w miejskich placówkach oświatowych audyt instalacji oświetleniowej wskazał, że koszt modernizacji oświetlenia w 15 budynkach wynosi 3,2 mln zł. Korzyści z takiej inwestycji byłyby następujące:

Zmniejszyło się zużycie energii elektrycznej przez system oświetlenia miejskiego. W realizowanych przez samorząd miejski inwestycjach stosowane jest nowoczesne i energooszczędne oświetlenie w technologii LED. W 2017 r. przybyło 251 energooszczędnych punktów świetlnych – łącznie stanowiły one 19,09% wszystkich punktów świetlnych w mieście. Dla porównania w 2015 r. wartość ta wynosiła zaledwie 3,28%. Oświetlenie LED pojawiło się na ulicach Suwalskiej, Kolonia, oraz Kolejowej (na odcinku od skrzyżowania z ul. Grajewską do przejazdu kolejowego na Białystok).

W 2018 r. energooszczędne oświetlenie planowane jest do zastosowania przy 19 miejskich inwestycjach, m.in. na nowej plaży miejskiej, Parku Kopernika, parkach na osiedlach Kajki, Grunwaldzkim i Bogdanowicza, ścieżkach rowerowych przy rzece Ełk, podwórkach oraz na ulicach Sikorskiego (od ul. Wojska Polskiego do przejazdu kolejowego), Armii Krajowej, Przemysłowej, Suwalskiej (od mostu na rzece Ełk do nr 84) i Bora Komorowskiego. Dzięki tak licznym działaniom z tego zakresu osiągnięto już wartość docelową zaplanowaną na 2023 r. (zarówno w programie rewitalizacji, jak i w programie niskoemisyjnym⁵).

Tabela 6 Statystyki dot. oświetlenia ulicznego w Ełku w latach 2015-2017 (źródło: Wydział Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Ełku).

⁵ „Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.”

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Rysunek 4 Przykłady modernizacji budynków wielorodzinnych w Śródmieściu Ełku w 2017 r. (fot. Urząd Miasta Ełku).

Wojska Polskiego 20

Wawelska 8

Mickiewicza 1

Żeromskiego 1

Wojska Polskiego 1, 1A, 1B

Wawelska 9

Wojska Polskiego 40A

Wojska Polskiego 40

NOWE ŚRÓDMIEŚCIE MIASTA EŁK – WZÓR NA REWITALIZACJĘ

3. Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację

1 lipca 2016 r. Miasto Ełk rozpoczęło realizację projektu „Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację”. Koncepcja Gminy Miasta Ełk otrzymała dofinansowanie w konkursie „Modelowa rewitalizacja miast”, organizowanym przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Ełk razem z 19 innymi miastami z całego kraju jest organizatorem modelowych działań rewitalizacyjnych, służących za przykład dla innych samorządów.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU

W 2016 r. powołano zespół, którego zadaniem było nadzorowanie procesu **konsultacji społecznych** aktualizacji „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. Zespół składał się z następujących osób:

- ekspert ds. partycypacji społecznej,
- animator społeczny,
- streetworker,
- facylitator.

Do końca 2016 r. przeprowadzono konsultacje metodami grup fokusowych oraz Open Space, w których łącznie wzięło udział 150 osób. W maju 2017 r. zostały zorganizowane kolejne spotkania konsultacyjne, tym razem przeprowadzone metodą **Planning for Real**. Konsultacje w przestrzeni to aktywne spotkania, podczas których mieszkańcy przy dużych modelach/makietach przestrzennych danej okolicy umieszczają karty przedstawiające różne lokalne kwestie, które wymagają rozwiązania.

Spotkania odbyły się w trzy majowe soboty, w godzinach od 11:00 do 14:00, w następujących miejscach:

6 maja 2017

- skwer przy ul. Żeromskiego (*vis-a-vis Parku Kopernika*)
- **61 osób uczestniczących**

13 maja 2017

- skwer przy ul. Słowackiego (*w pobliżu dawnego kina "Polonia"*)
- **62 osoby uczestniczące**

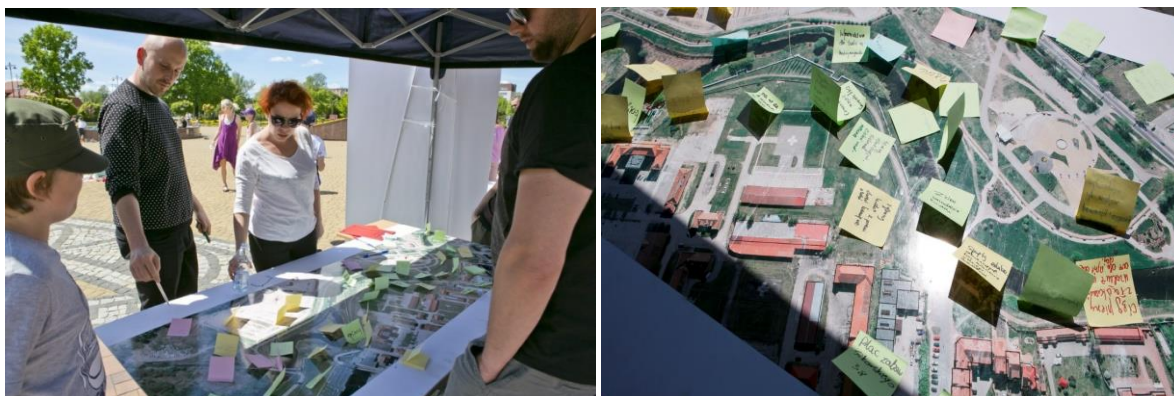

27 maja 2017

- tereny zielone nad rzeką Ełk (*w sąsiedztwie placu Jana Pawła II*)
- **48 osób uczestniczących**

NOWE ŚRÓDMIEŚCIE MIASTA EŁK – WZÓR NA REWITALIZACJĘ

Rysunek 5 Prace metodą Planning for Real (fot. Urząd Miasta Ełku).

W 2016 r. został uruchomiony **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny** projektu, w którym dyżur pełnili streetworker i animator społeczny. Zadaniem Punktu było informowanie mieszkańców o aktualnych działaniach rewitalizacyjnych prowadzonych na terenie Śródmieścia, organizacja ciekawych tematycznie warsztatów dla dzieci i młodzieży o tematyce związanej z rewitalizacją, a także organizowanie spotkań, podczas których mieszkańcy mogli na bieżąco zgłaszać swoje uwagi do „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”, zasięgać informacji o modelowym procesie odnowy Śródmieścia oraz przekazać nowe pomysły na inicjatywy społeczne, inwestycje przyczyniające się do poprawy stanu technicznego budynków i przestrzeni miejskich. Punkt w takim charakterze działał do końca czerwca 2017 r, a następnie wznowił działalność w październiku 2017 r. Obecnie prowadzony jest w formie stacjonarnej (spotkania w kamienicy przy ul. Małeckich 3) oraz w formie mobilnej, w podwórkach obszaru rewitalizacji. Celem działalności punktu jest informowanie mieszkańców o realizowanym projekcie oraz propagowanie partycypacji społecznej jako jednej z głównych form kreowania modelowego procesu rewitalizacji.

Efektem całego procesu konsultacji społecznych był raport podsumowujący, na podstawie którego dokonano zmian w „Programie Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”.

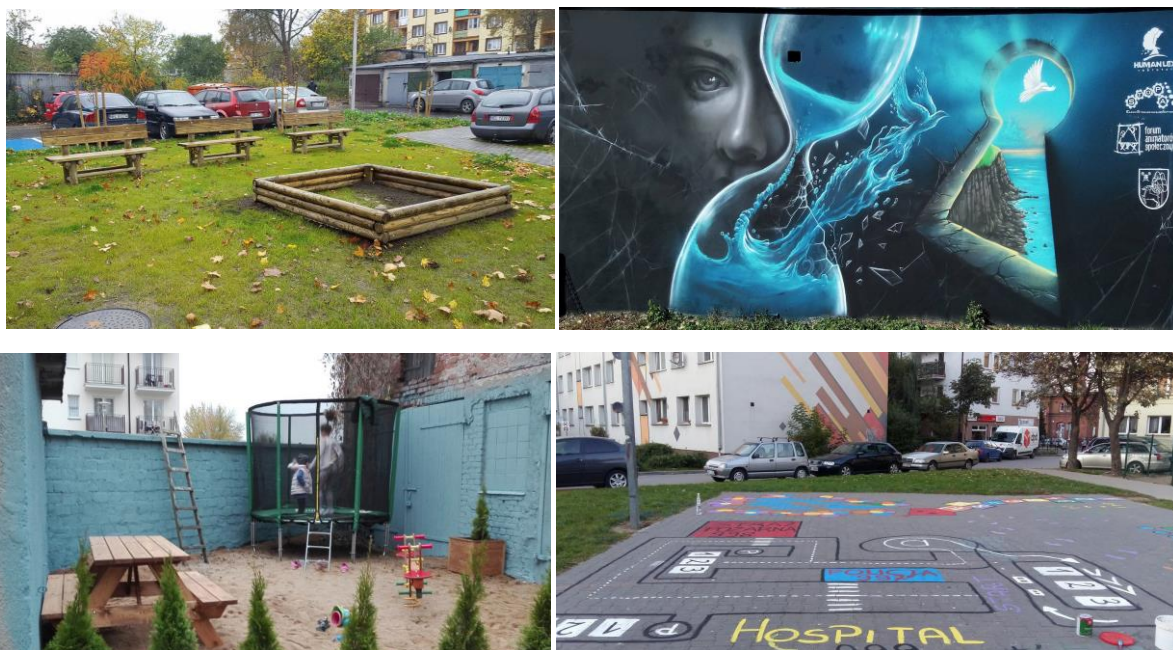
Bardzo ważnym zadaniem, realizowanym w 2017 r., była **„Modelowa Szkoła Animatorów i Pedagogów Społecznych”**. Działanie zlecono do realizacji organizcom pozarządowym w ramach otwartego konkursu ofert - wspólna oferta trzech organizacji pozarządowych: Ełckie Stowarzyszenie Aktywnych „STOPA”, Fundacja HUMAN „LEX” INSTYTUT” oraz Forum Animatorów Społecznych z Elbląga. Głównym celem zadania było opracowanie programu szkoleniowego, który umożliwił zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu organizowania społeczności lokalnych w ramach procesów rewitalizacji społecznej metodami animacji i pedagogiki ulicy. Zadanie zostało podzielone na 3 etapy:

- Działanie 1 - Warsztat kompetencji streetworkera (3 sesje weekendowe, 20 uczestników).
- Działanie 2 - Akademia Rewitalizacji – warsztaty informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży z ełckiego śródmieścia (30 uczestników).
- Działanie 3 – Miniprojekty – inicjatywy społeczne realizowane w ramach Programu Sąsiedzkiego (10 projektów o łącznej wartości 50 tys. zł).
 - ul. Orzeszkowej 3 - Piknik rodzinny integrujący mieszkańców,
 - ul. róg ul. Orzeszkowej 2 - Oświeceni (odmalowana ściana garażu sąsiadującego z placem zabaw; podsumowanie wszystkich miniprojektów - parada szlakiem zrewitalizowanych podwórek z lampionami i artystycznym akompaniamentem),
 - ul. Świackiego "Sępa" 1/ Gdańska 7 - Sąsiedzki dialog (połączenie dwóch podwórek - sąsiedzkie sadzenie żywopłotu, zakup grilla ogrodowego wraz z siedziskami, stołem i zabawkami dla dzieci),

NOWE ŚRÓDMIEŚCIE MIASTA EŁK – WZÓR NA REWITALIZACJĘ

- ul. Orzeszkowej 13 - Street Workout (zamontowanie przyrządów siłowych),
- róg Mickiewicza 33 i Wawelskiej 14-16 - Nasz wymarzony plac zabaw,
- ul. Mickiewicza 39 - Skacz i bujaj się (bezpieczne miejsce do zabaw dla dzieci z trampoliną, małą piaskownicą i zjeżdżalnią oraz bujakiem),
- ul. Mickiewicza 20 - Stop wandalizmowi (odmalowanie ściany garażu według wzoru zaproponowanego przez młodzież w formie artystycznego graffiti/muralu),
- ul. Armii Krajowej 6 - Kolory naszego podwórka (obsadzenie kwiatami i nowymi roślinami terenu placu zabaw, utworzenie kąciku do spotkań mieszkańców),
- ul. Moniuszki 17 - Zgoda międzypokoleniowa (montaż huśtawki dla dzieci, trzepaku i piaskownicy oraz ławek dla rodziców i dziadków),
- ul. Magazynowa 1,3,5 - Bawmy się 1,2,3 (dodatkowa zabawka terenie placu zabaw w formie ściany pomalowanej farbą tablicową, boisko do gry zostanie pomalowane we wzór gry).

Rysunek 6 Zdjęcia z niektórych mini-projektów (fot. Urząd Miasta Ełku).

W ubiegłym roku zostało również przygotowanych kilka opracowań eksperckich, które mają wspomóc prowadzenie procesów rewitalizacyjnych. Najważniejszym z nich jest **Polityka funkcjonalna Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej do 2025 r.** Zawiera ona strategię funkcjonowania centrum z uwzględnieniem głównych ścieżek rozwoju, analizę otoczenia społeczno-kulturowego i ekonomicznego. Dokument określa potencjał ECRS, przedstawia misję i wizję na kolejne lata, definiuje cele strategiczne, strukturę zarządzania, główne ścieżki funkcjonowania i współpracy z lokalnym środowiskiem, a także przedstawia diagnozę ewentualnych problemów w realizacji zaprogramowanej polityki. Przyjęte założenia wypracowano m.in. podczas spotkań głównych interesariuszy centrum - Urząd Miasta Ełku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku oraz organizacje pozarządowe zaangażowane w ideę powstania ECRS.

Poza polityką funkcjonalną opracowano:

- Aspekty społeczne i kulturalne w zarządzaniu zasobem komunalnym w obszarze rewitalizacji Gminy Miasta Ełk,
- Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem w obszarze rewitalizacji „Śródmieście” Gminy Miasta Ełk.

NOWE ŚRÓDMIEŚCIE MIASTA EŁK – WZÓR NA REWITALIZACJĘ

W 2018 r. działania projektowe będą skupiały się na przestrzeni obszaru rewitalizacji (konceptje zagospodarowania, dokumentacje techniczne) oraz dzieleniu się doświadczeniami i wiedzą z innymi samorządami i pozostałymi uczestnikami procesów rewitalizacyjnych (szkolenia, konferencja podsumowująca projekt).

Podsumowanie

„Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” funkcjonuje od kwietnia 2016 r. Ten czas został poświęcony na rozpoczęcie najważniejszych prac inwestycyjnych oraz przygotowanie projektów społecznych. Infrastruktura do przeprowadzenia procesów rewitalizacyjnych (ECRS, MOPS, PCPR, EKW, podwórka i inne przestrzenie publiczne) będzie w zdecydowanej większości gotowa w 2018 r. Również w kolejnym roku lub na początku 2019 r., rozpocznie się realizacja najważniejszych projektów społecznych. Efekty całego procesu będzie zatem można najwcześniej zobaczyć i ocenić po 2020 r.

Analiza wskaźników służących monitorowaniu postępów w osiągnięciu celów programu rewitalizacji wskazuje, że Śródmieście pozostaje obszarem, w którym mamy do czynienia z występowaniem stanu kryzysowego. Niemniej jednak zauważalna jest poprawa w przypadku większości wskaźników, w szczególności związanych z rynkiem pracy.

Wśród negatywnych zjawisk uwagę zwraca kwestia świadczeń pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby. O ile ogólnie w mieście obserwuje się tendencję spadkową, to w Śródmieściu mamy sytuację odwrotną. Związane jest to z demografią obszaru rewitalizacji, który zamieszkiwany jest w dużej części przez osoby starsze i z którego ciągle następuje odpływ mieszkańców, najprawdopodobniej młodych. W 2017 r. MOPS wprowadził nową usługę wspierającą osoby starsze w postaci Klubu Seniora „Senior+”. Działania ułatwiające osobom starszym korzystanie z usług społecznych, jak również z infrastruktury obszaru rewitalizacji, powinny być wspierane i rozwijane.

W 2017 r. kontynuowano realizację projektu „Nowe Śródmieście Miasta Ełk – wzór na rewitalizację”. W wyniku konsultacji społecznych zaktualizowano „Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”, Wsparto proces pracy metodą streetworkingu oraz przeprowadzono działania, które mają pomóc w uruchomieniu i funkcjonowaniu Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej. Wypracowane w projekcie rozwiązania posłużą innym samorządom z całego kraju jako model do skutecznej odnowy obszarów kryzysowych.